

dati po zrušení tiché společnosti a zapraviti mu jeho pohledávku v penězích (čl. 265 obch. zák.). Předpokladem povinnosti k výplatě společenského podílu je tedy zrušení společnosti, které se vyslovuje k žalobě. Z toho je zřejmo, že jest dříve žalovati o rozvázání tiché společnosti z důležitých důvodů (čl. 262 a 125 obch. zák.) a teprve po jejím zrušení lze požadovati vyplacení společenského podílu, tedy plnění. Rozsudek má povahu konstitutivní, žádost o zrušení společenského poměru nelze uplatniti mezitímním návrhem určovacím podle §§ 236 a 259 c. ř. s., ježto teprve tehdy bude společnost zrušena, až se rozhodnutí o tom stane právoplatným, do té doby může společník nároku na zrušení se vzdáti a rozhodnutí to nemůže býti prejudiciální pro existenci právního poměru, o kterém je při zahájení spor. Předpokladem žaloby o plnění je tedy právoplatný rozsudek, kterým bylo uznáno na rozvázání tiché společnosti (čl. 262, 125 obch. zák.), mezitímní návrh určovací je vyloučen a důsledkem toho i hromadění žádání o rozvázání společnosti povahy konstitutivní a žádání o plnění, které je nemožné, pokud soud právoplatně neuznal na rozvázání společnosti, není přípustné, tím méně rozšíření žaloby, kterou byl nárok na plnění dokonce dříve uplatněn.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Žalobce netvrdil ani v žalobě, ani při přednesu v první stolici, že došlo k souhlasnému rozvázání společenské smlouvy, a nelze spatřovati souhlas ten v tom, že žalovaná, když ji, jak tvrdí, vyzval, by do určité lhůty splnila své smluvní závazky, jinak, že od smlouvy ustoupí, vyzvání tomu prý bezdůvodně nevyhověla, neboť šlo tu jen o jednostranný projev žalobcův, jež nelze podřaditi pod žádný ze zrušovacích důvodů uvedených ve čl. 261 obch. zák. a nemohl proto projev ten vyvolati právní účinky. Nezbyvá tudíž žalobci, než aby se domáhal zrušení smlouvy o tiché společnosti žalobou podle čl. 262 obch. zák. Rozsudek o takovéto žalobní prosbě má však povahu konstitutivní (srov. rozh. čís. 13016 sb. n. s.), společnost bude teprve tehdy zrušena, až rozsudek takový se stane právoplatným a nelze proto, jak správně uvádí napadené usnesení, žalobní prosbu takovou ve formě mezitímního návrhu určovacího podle § 236 c. ř. s. spojit se žalobou o vyplacení společenského vkladu, pokud se týče podílu. Právem proto nebylo povoleno rozšíření původní žalobní prosby.

Čís. 13729.

Splátkové obchody (zákon ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák.).

V tom, že prodávatel povolil kupiteli platební lhůtu dvanácti měsíců a zaslal mu s fakturou a zbožím i dvanáct složných lístků, není o sobě mlčky sjednání splátkového obchodu ve smyslu § 1 zákona.

(Rozh. ze dne 6. září 1934, R I 773/34.)

Dlužník navrhl, aby byla zrušena exekuce vedená na základě rozsudku okresního soudu pro vnitřní město ve Vídni, ježto prý šlo o obchod

splátkový. Soud první stolice návrhu vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Povinná strana navrhla zrušení exekuce, jako nepřipustné, ježto exekuční titul, rozsudek okresního soudu pro vnitřní místo ve Vídni ze dne 19. prosince 1932 vyšel od soudu k projednání rozepře nepřislušného, ke kteréž nepřislušnosti je podle § 6 zákona o obchodech splátkových hleděti z úřadu, až do konce exekučního řízení. K odůvodnění uvedla, že šlo o obchod splátkový ve smyslu zák. ze dne 26. dubna 1896 čís. 70 ř. z. a měla býti tudíž žaloba podána u obecného soudu povinného, byť i žalující strana příslušnost vídeňského soudu opírala o tvrzenou prorogaci v objednacím listě. První soud po konaném šetření napadeným usnesením zrušil podle § 39 čís. 2 ex. ř. exekuci s odůvodněním, že došlo k tržové smlouvě, jakou má na zřeteli zákon o obchodech splátkových, když ve faktuře a objednacím listě je doložka »12 Monate Ziel« s výhodou, že při hotovém zaplacení poskytne vymáhající 10% slevu, když objednáci list obsahuje doložku, že zástupce je oprávněn přijímati pouze splátky, když vymáhající zaslala dlužníku 12 složenek poštovní spořitelny, a když dlužník vzhledem k nejasným výrazům, které podle § 915 obč. zák. jest vykládati k tíži žalující, mohl se za těch okolností právem domnívati, že uzavírá obchod splátkový, zvláště když německy neumí. Stížnost jest důvodná. Ani z objednáciho listu ani z faktury není patrné, že kupní cena za prodané zboží má býti placena po částkách splátkami, neboť doložka »12 Monate Ziel« svědčí jen o tom, že prodávající firma povolila objednateli lhůtu 12 měsíců. Z obsahu listin těch nelze vyčísti, že objednatel byl povinen platiti na kupní cenu splátky dříve, než uplynulo 12 měsíců po obdržení zboží. Doložka »při hotovém placení 10% skonto« nesvědčí nijak o tom, že kupující koupil zboží jen na splátky, právě tak, jako zaslání 12 složenek. Na objednacím lístku výslovně je uvedeno, že jiné úmluvy než z objednáciho lístku patrné nemají platnosti. Z doložky »můj zástupce je oprávněn přijímati jen splátky«, nelze vyvozovati, že objednatel byl povinen platiti na kupní cenu nějaké splátky dříve než uplynulo 12 měsíců po obdržení zboží. Nejde tedy o obchod splátkový a, není-li tu obchodu splátkového, není důvodu ke zrušení exekuce.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud neposoudil věc po stránce právní nesprávně. Ani z objednáciho listu ze dne 26. února 1931 ani z faktury ze dne 23. března 1931 nevyplývá, že kupní cena za prodané zboží měla býti zaplacená po částkách (splátkami), a k závěru, že šlo skutečně o splátkový obchod, by nepostačila jmenovitě ani doložka »12 Monate Ziel«, nebo zmínka o tom, že při hotovém placení, to je při placení předem, poskytuje se 10% sleva a že zástupce je oprávněn přijímati splátky na dluh (Akontozahlungen). Z obsahu uvedených listin vysvítá jen, že vymáhající věřitelka povolila stěžovateli platební lhůtu 12 měsíců. Skutečnost, že vymáhající věřitelka zaslala stěžovateli s fakturou a zbožím též dvanáct složných lístků, nemá významu, jaký se mu snaží dáti stěžovatel pro tvrzení, že prý tím tržová cena měla býti zaplacená vzhledem k uvedené

již doložce »12 Monate Ziel« do roka ve 12měsíčních splátkách. Vždyť ani při sjednání tržové smlouvy se zástupcem vymáhající věřitelky nebylo o splátkách nic sjednáno a také z listin o smlouvě tržové nic podobného nevyplyvá. Třebas vymáhající věřitelka sama rozhodovala s konečnou platností o přijetí objednávky ze smlouvy, uzavřené jejím zástupcem, nelze ve skutečnosti, že zaslala stěžovateli 12 složných lístků, spatřovati mlčky sjednání splátkového obchodu ve smyslu § 1 splát. zákona. Tím také nevznikla vůbec stěžovateli právní povinnost platiti kupní cenu věřitelce ve splátkách, jak pojem splátkového obchodu vyžaduje, a ani vymáhající věřitelka neměla práva od stěžovatele splátky požadovati. Zasláním složných lístků stěžovateli vzdala se věřitelka jen svého práva odmítnouti placení tržové ceny po částkách, přiznaného jí ustanovením § 1415 obč. zák. Ani tím nenabylo ujednání povahy obchodu splátkového.

Čís. 13730.

Nebyl-li vedlejší intervenient, jenž neměl postavení společníka v rozepři, přibrán k hlavnímu řízení, nejde o zmatečnost, nýbrž jen o formální vadu.

V návrhu strany, by bylo ústní jednání odročeno i proto, že vedlejší intervenient nebyl k roku obeslán, jest spatřovati výtku podle § 196 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 6. září 1934, R I 794/34.)

Žalovaný navrhl, by bylo jako zmatečné zrušeno ústní jednání ze dne 21. února 1934 a protokol o tomto jednání, ježto vedlejší intervenientka, přistoupivší k žalovanému, nebyla obeslána k roku ze dne 21. února 1934. Soud první stolice návrhu vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Vedlejší intervenientka má sice zájem na výsledku sporu, ale nestala se stranou a nemá ani postavení společníka ve sporu, neboť není mezi ní a žalobcem právního vztahu a rozsudek v rozepři podle povahy sporného právního poměru není právně účinný i pro právní poměr mezi žalobcem a vedlejším intervenientem. V tom, že nebyl vedlejší intervenient obeslán k roku na 21. února 1934, není zmatečnost podle § 477 čís. 4 c. ř. s., jak se napadené usnesení domnívá, neboť neobesláním vedlejšího intervenienta nebyla straně odňata možnost na soudě projednávat.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu žalovaného.

Důvody:

Mylný jest názor stěžovatelův, že vedlejší intervenient má vždy povahu strany ve sporu. Podle § 19 c. ř. s. jest zpravidla jen pomocníkem strany, k níž přistoupil. Pánem sporu zůstává hlavní strana, rozhodnutí ve věci hlavní zní jen pro ni nebo proti ní, vedlejší intervenient nemůže býti k ničemu odsouzen a ve věci hlavní nemůže mu býti také nic přisouzeno. Jinak jest tomu jen v případě § 20 c. ř. s., když rozsudek podle povahy sporného právního poměru nebo podle zákonného předpisu jest